

Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26274>

Özet

Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği (MSİTÖ), 2016 yılında Fatma Çelik Kayapınar ve meslektaşları tarafından geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin **mücadele sporlarına** (boks, güreş, tekvando, judo vb. gibi) yönelik genel tutumlarının, algılarının ve eylemlerini sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Geliştirme çalışması, spor bilimleri ve psikoloji alanlarında, bu spor dallarının toplumsal kabulünü ve bireyler üzerindeki etkilerini anlamlandırmaya katkıda bulunmayı hedeflemiştir.

Ölçek, katılımcıların mücadele sporlarına yönelik hem olumlu hem de olumsuz bakış açıları değerlendirilerek, tutumun çok boyutlu yapısını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması, uzman görüşleri ve istatistiksel geçerlik/güvenirlilik analizlerini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Mücadele Sporları, Tutum Ölçeği, Psikometri, Spor Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Dövüş Sanatları.

Yazarlar

Çelik Kayapınar, F., Temür, S., Akcan, F., Temür, M.

Amaç

Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği'nin temel amacı, Türkiye'deki bireylerin, özellikle gençlerin ve sporla ilgilenen popülasyonun, fiziksel temas içeren **mücadele sporlarına** kattıkları duygusal, bilişsel ve davranışsal tutumları ölçmektir. Bu ölçüm, söz konusu spor dallarının popülaritesini, yanlış algılanan şiddet düzeyini ve ehitici deşerini değerlendirmede bilimsel bir temel sağlamaktadır.

Ölçek, aynı zamanda spor yöneticilerine ve ehitimcilere, mücadele sporlarına yönelik olumsuz tutumları deşirtmeye yönelik stratejiler geliştirmede yol göstermektedir. Ölçeğin sonuçları, spora katılımı artırma ve spor politikalarının optimize etme çabalarında kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, tutumun psikolojide kabul edilen üç temel bileşenini (bilişsel, duygusal ve davranışsal) kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. **Mücadele sporları** bağlamında, bilişsel bileşen sporun faydaları veya riskleri hakkındaki inançları; duygusal bileşen bu sporları izlerken veya yaparken hissedilen heyecan veya korkuyu; davranışsal bileşen ise bu sporlarla ilgili etkinliklere katılma veya destekleme eylemini ifade eder.

Ölçek, bu kompleks yapıyı yansıtacak şekilde geliştirilmiş olup, faktör analizi sonucunda ortaya çıkan alt boyutların, bireyin mücadele sporlarına karşı sergilediği genel tutumu açıklayıcı nitelikte olması hedeflenmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında **geçerlik**, aracın gerçekten mücadele sporlarına yönelik tutumu ölçüp ölçmediğini belirlemek için kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. İçerik geçerliği, ölçek maddelerinin ilgili yapıyı yeterince temsil edip etmediğini kontrol etmek amacıyla uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır. Yapı geçerliği ise, ölçeğin teorik yapıya desteklemek üzere **faktör analizi** gibi istatistiksel yöntemlerle test edilmiştir.

Orijinal makale (Çelik Kayapınar ve ark., 2016), ölçeğin kabul edilebilir düzeyde psikometrik özelliklere sahip olduğunu gösteren geçerlik kanıtları sunmaktadır. Ancak bu alanda daha ileri düzeyde doğrulayıcı geçerlik çalışmaları yapılmaması, ölçeğin sağlamlığını pekiştirecektir.

Güvenirlilik

Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği'nin **güvenirlilik** analizleri, ölçümlerin iç tutarlılığı ve zamana karşı kararlılığı değerlendirme amacıyla yapılmıştır. İç tutarlılık güvenirlilik katsayısı (Cronbach Alpha), ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü göstermek için hesaplanmıştır. Yüksek Alpha değerleri, ölçeğin tutarlı bir ölçüm aracı olduğunu işaret etmektedir.

Geliştirme çalışmasında, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini belirlemek için test-tekrar test güvenirlilik analizleri de kullanılabılır. Bu analizler, ölçeğin kararlılığı ve güvenirliliğini akademik düzeyde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal modelini belirlemek ve tutumun altında yatan temel boyutları keşfetmek amacıyla Keşifçi Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır. KFA, başlangıçta çok sayıda madde havuzundan en güçlü ve temsil edici maddeleri seçmeye yardımcı olmuştur. Analizler, ölçeğin çok boyutlu yapıya çökmesi ve her bir faktörün (alt boyutun) tutumun farklı yönlerini yansıttığını göstermiştir.

Faktör yüklerinin incelenmesi, maddelerin ilgili alt boyutlara güçlü bir şekilde yüklendiğini teyit ederek, ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlamıştır. Bu faktörler, **mücadele sporlarına** ilişkin olumlu algı, olumsuz algı veya kişisel ilgi gibi temalar temsil edebilir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği / Tutum Testi

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal kaynakta belirtilmemiş olması nedeniyle, tutum ölçekleri tipik olarak 3, 5 veya 7 noktalı Likert formatında uygulanır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Spor Bilimleri Öğrencileri ve Sporla İlgilenen Bireyler

Yaş Grubu: Genç Yetkinler ve Yetkinler

Popülasyon Detayları: Ölçek, genellikle üniversite öğrencileri ve spor eğitimi alan bireylerden oluşan örneklem grupları üzerinde geliştirilmiş ve geçerlenmiştir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket Metodolojisi

Anahtar Kelimeler

Dövüş Sanatları, Spor Bilimleri, Tutum, Psikolojik Test, Cronbach Alpha, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: fatmailayda@gmail.com

Yazma Adresi: FATMA ÇELİK KAYAPINAR

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

Kullanım Şinleri ve Ücret: Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması için sorumlu yazar (FATMA ÇELİK KAYAPINAR) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım koşulları ve olası ücretlendirme, yazarın takdirindedir.

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal makalesi ve detayları için aşağıdaki PDF belgesi indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [mucadele-sporlari-na-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çelik Kayapınar, F., Temür, S., Akcan, F., & Temür, M. (2016). Mücadele sporlarına ilişkin tutum ölçeği geliştirme çalışması. *International journal of Sports, Exercise and Training Science*, 2(2), 82-88.

Makalenin DergiPark bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, telif hakları ve kullanım izni kısıtlamaları nedeniyle bu platformda yayınlanmamaktadır. Maddelere erişim sağlamak için lütfen yukarıda belirtilen kaynak makaleye başvurunuz veya sorumlu yazar ile iletişime geçiniz.